

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

तिब्बतमा पहिरो नेपालमा बाढी

■ पानी नै नपरी ठूलो क्षति ■ ७ जनाको मृत्यु ■ २० बेपता ■ ६ विद्युत् आयोजनमा क्षति ■ २४० मेगावाट विद्युत् अवरुद्ध
■ रसुवागढी भन्सार नाकामा ठूलो क्षति ■ सयभन्दा बढी ईभी र ३७ मालबाहक कन्टेनर बगे

जानकी पाठक/मध्यान्ह

काठमाडौं, २४ असार ।

रसुवाको लेन्दे नदीमा आएको बाढीले रसुवागढी-केरुङ सीमा नाकाको मितेरी पुल बगाएको छ । मितेरी पुल बगाएसँगै नेपाल-चीनबीचको प्रमुख व्यापारिक नाका बन्द भएको छ ।

बाढीमा परी अहिलेसम्म सात जनाको मृत्यु भएको छ । नेपाल प्रहरीको पछिल्लो अपडेटअनुसार सात जना मृत फेला परेका हुन् ।

बाढीले गोसाइकुण्ड-१, २ र ३,आमाछोदिङमो गाउँपालिका १, २, ४ र ५ उत्तरगया गाउँपालिका २,४,५, कालिका गाउँपालिका-१ प्रभावित भएको छ । रसुवाको गोसाइकुण्ड >>> पृष्ठ २ मा

२४० मेगावाट विद्युत् बन्द

बाढीले चिलिमे जलविद्युत् आयोजना, रसुवागढी जलविद्युत् आयोजना, त्रिशूली श्री ए जलविद्युत् आयोजना, त्रिशूली श्री बी सक्स्टेसन, त्रिशूली जलविद्युत् केन्द्र र देवीघाट जलविद्युत् केन्द्रमा क्षति गरेको छ ।

बाढीले जलविद्युत् आयोजनामा क्षति पुऱ्याउँदा २४० मेगावाट बिजुली बन्द भएको छ । नेपाल विद्युत् प्राधिकरण र यसका सहायक कम्पनीको गरी २३० मेगावाट र निजी क्षेत्रको १० मेगावाट गरी २४० मेगावाट >>> पृष्ठ २ मा

हिमताल फुटेको आशंका

विभागले भोटेकोशी नदी जलाधारको तिब्बतको क्षेत्रमा थुप्रै हिमताल अवस्थित रहेकाले बाढीको सम्भावित कारण पत्ता लगाउन तथा नदी तटीय क्षेत्रमा बाढीको असर आकलनका लागि एसिया-प्यासिफिक क्षेत्रका लागि विकसित गरिएको एक अन्तरिक्ष-आधारित आपत्कालीन प्रतिक्रिया (सेन्टिनल एसिया) प्लेटफर्ममा तत्कालको भू-उपग्रह तस्विर प्राप्त गर्न आपत्कालीन अवलोकन अनुरोध जारी गरेको छ । >>> पृष्ठ २ मा

खस्कियो मधेशको शिक्षा

९० विद्यार्थीलाई एक शिक्षक

प्रदेशको अनुपात हेर्दा
शैक्षिक अवस्था निकै
दयनीय छ

■ सतिशकुमार सिंह
मुख्यमन्त्री, मधेश प्रदेश

निमेष भट्टा/मध्यान्ह

काठमाडौं, २४ असार ।

यस वर्षको माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) को नतिजा मधेश प्रदेशको नतिजा भने निराशाजनक देखिएको छ । एसईईको नतिजा देशभर १४ प्रतिशतले सुधार भएपनि मधेशको परिणामले शिक्षाविद्हरूलाई चिन्ता बढाएको छ ।

गत हप्ता सार्वजनिक नतिजाअनुसार एसईईमा देशभर ६२ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । जबकी मधेशमा मात्र २८ प्रतिशत

विद्यार्थी मात्रै योग्य ठहरिए ।

अघिल्लो वर्ष देशैभर भन्दा ४८ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण हुँदा मधेशमा ४७ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका अनुसार यस वर्ष मधेशमा ५९ हजार ७ सय ४९ विद्यार्थीले एसईईमा सहभागि भएका थिए । जसमध्ये ४२ हजार ७ सय ७९ जना अर्थात् ७२ प्रतिशत 'ननग्रेडेड' भएका छन् ।

प्रदेशगत रूपमा सबैभन्दा बढी उत्तीर्ण प्रतिशत भएका प्रदेशमा वागमति छ, जहाँ ८२ >>> पृष्ठ २ मा

दरबन्दी अभाव

मधेशका विद्यालयहरूमा आवश्यकताअनुसार शिक्षकको दरबन्दी पनि छैन । दरबन्दी नहुँदा प्रदेशमा शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात राष्ट्रिय औसतभन्दा निकै बढी छ । प्रदेशका माध्यमिक विद्यालयहरूमा ९० विद्यार्थीको तुलनामा मात्र १ जना शिक्षकको दरबन्दी छ भने आधारभूत विद्यालयमा ६४ विद्यार्थीलाई एकजना शिक्षकले >>> पृष्ठ २ मा

कांग्रेसको अमूर्त निर्णय

संविधान संशोधनको विषयलाई सार्थक निष्कर्षमा पुऱ्याउन कांग्रेसले कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरेपनि कहिले र कसरी गर्ने भन्ने स्पष्ट छैन ।

जीवन शर्मा/मध्यान्ह

काठमाडौं, २४ असार ।

संसदको सबैभन्दा ठूलो र पुरानो लोकतान्त्रिक दल नेपाली कांग्रेस केन्द्रिय समितिको बैठकले गरेका धेरैजसो निर्णयहरू अमूर्त देखिएका छन् । गत १६ असारबाट २३ गतेसम्म चलेको बैठकमा १३ वटा एजेण्डा प्रस्तुत गरेको कांग्रेसले कार्यसूचीमा राखेका र नराखेका समेत गरी ६ वटा विषयमा निर्णय गरेको छ । बैठकमा १३ वटा एजेण्डा पेश गरेपनि कार्यसूची भन्दा फरक र अमूर्त निर्णय गरेको हो । यद्यपि पार्टीका नेताहरूले भने ६ वटा शीर्षकभित्रै प्रस्तावित सबै

एजेण्डाहरू समेटेर निर्णय गरिएको बताएका छन् ।

पहिलो निर्णयमा संविधान संशोधनलाई राखेको छ । १ वर्ष अघि एमालेसंगको सत्ता सहयात्राको सुरुवातमै २ दलबीच राखिएको सहमतिको बुँदामा समेत यो विषय मुख्य थियो । तर, संविधान संशोधनको विषय सरकारको नजरमा छायामा पर्दै आएको छ । यो सन्दर्भलाई कांग्रेस बैठकमा केन्द्रीय समितिका सदस्य तथा पदाधिकारीले गहनरूपमा उठाएपनि पार्टीको निर्णयमा ठोस कुरा आउन सकेको छैन ।

'संविधान संशोधनको विषयलाई सार्थक निष्कर्षमा पुऱ्याउन नेपाली कांग्रेसले एक कार्यदल >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विद्योष

विदेशका जेलमा रहेका नेपालीको तथ्यांक संकलन जारी : मन्त्री भण्डारी

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, २४ असार ।

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री शरत्सिंह भण्डारीले विदेशका जेलमा रहेका नेपालीको संख्या यकिन गर्न कूटनीतिक पहल थालिएको बताएका छन् ।

प्रतिनिधि सभाको मंगलबारको बैठकमा नेमाकिपाका सांसद प्रेम सुवाल र नेकपा माओवादी केन्द्रका सांसद माधव सापकोटाले उठाएका प्रश्नहरूको

जावाफ दिने क्रममा श्रममन्त्री भण्डारीले कुन देशका जेलमा कति संख्यामा नेपाली छन् भनेर हाल यकिन नभएको भएपनि खोजीनिति भइरहेको जानकारी दिए ।

श्रममन्त्री भण्डारीले भने, 'नेपालीहरू विभिन्न देशका जेलमा रहेको सत्य हो । तर ट्याक्कै कति भन्ने तथ्यांक छैन । मन्त्रालयले खोजेर सदनलाई जानकारी गराउनेछ । मन्त्री भण्डारीले विदेशमा कानुनी >>> पृष्ठ २ मा

‘जान’माथि छानबिन गर्न माग

काठमाडौं/मस- रोजगारीका लागि जापान जाने प्रशिक्षार्थी कामदारमाथि भाषा परीक्षाको नाममा विगत १५ वर्षदेखि भइरहेको अन्यायका विषयमा संसदमा पनि आवाज उठेको छ । प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रतिमा गौतमले जापानको भिसा पाइसकेका नेपाली प्रशिक्षार्थी कामदारहरूलाई नेपालमै फेरि अनधिकृत भाषा परीक्षा दिन बाध्य पारिने घटनाप्रति संसदमा गम्भीर आपत्ति जनाएकी छन् । प्रतिनिधि सभाको मंगलबारको बैठकमा सभामुखको >>> पृष्ठ २ मा

डाक्टरहरूको आन्दोलन स्थगित

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, २४ असार ।

सरकार र नेपाल चिकित्सक संघबीच सहमति भएको छ । संघको नेतृत्वमा आन्दोलनमा उत्रिएका चिकित्सक र सरकारबीच भएको वार्तामा सहमति भएको हो ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयमा संघका पदाधिकारीसहित स्वास्थ्यमन्त्री प्रदीप पौडेल, कानून मन्त्री अजय चौरसिया र उद्योगमन्त्री दामोदर भण्डारीबीच मंगलबार साँझ छलफल भएको हो ।

सहमति अनुसार संचले घोषणा गरेका आन्दोलनका कार्यक्रम फिर्ता लिएको छ । उपभोक्ता अदालतले चिकित्सकीय अभ्याससम्बन्धी पछिल्ला >>> पृष्ठ २ मा

साउदी अरबमा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी: AL BADER INTERNATIONAL OPERATION AND MAINTENANCE CO
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८१/०५/२५
चलानी नं.: ६००२५०५५
L.T. No.: 310536
शहर: RIYADH
पुन विज्ञापन

सि. नं.	कामदारको पद	आवश्यक एकाइ	मासिक तलब	आवश्यक योग्यता	आवश्यक तलब	आवश्यक योग्यता	आवश्यक योग्यता	आवश्यक योग्यता	आवश्यक योग्यता
1.	Kitchen Worker	100	0	1200	8३, ८६०	आवश्यक योग्यता	आवश्यक योग्यता	आवश्यक योग्यता	आवश्यक योग्यता

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ असार ३२ गते (16 July 2025) मा हुनेछ ।
अन्तर्गत शाखा कार्यालय इटहरीमा २०८२ आषाढ १ गते (17 July 2025) मा हुनेछ ।
अन्तर्गत बुटवल टेलिड सेक्टर बुटवलमा २०८२ आषाढ २ गते (18 July 2025) मा हुनेछ ।

संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था
संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था	संस्था

Bridge Sky International Pvt. Ltd.
PO Box : 24789, Dhapasi, Near Shahanshah Hotel, Kathmandu, Nepal.
संस्था: ८८५३३३२२, ८८५३३३२२, ८८५३३३२२, ८८५३३३२२
Email : admin@bridgeskyint.com.np Website: www.bridgeskyint.com.np

सम्पादकीय भोटेकोशी प्रकोपको शिक्षा

सोमबार सौँभसम्म सबै ठिकठाक रहेको रसुवाको भोटेकोशी आसपासको संरचना तहसनहस हुन पुगेको छ । भोटेकोशीमा आएको बाढीले ६ जना चिनियाँ, ३ जना प्रहरी सहित १८ जना बेपत्ता भएका छन् भने दुई जनाको शव फेला परेको छ । बेपत्ता भएकाहरु फेला पर्न सकेका छैनन् । बाढीमा फसेका केहीलाई नेपाली सेनाको टोलीले उद्धार गरेको छ । भोटेकोशी हुँदै त्रिशुलीसम्मै किनाराका संरचनाहरुमा बाढीले क्षति पुगेको छ । चीनसँग जोड्ने मितेरी पुल बगेको छ । सुख्खा बन्दरगाह समेत बग्दा एक सय भन्दा बढी मालबाहक गाडी बगेको अनुमान गरिएको छ । क्षतिको प्रारम्भिक विवरण बढिरहेकै छ । उद्धार कार्यमा राज्यका संरचना जुटेका छन् ।

राजनीतिक दलहरुले आफ्ना पार्टी संरचनालाई उद्धार, राहत र अस्थायी पुनर्स्थापनाका निम्ति परिचालित गरेका छन् । आफ्ना कार्यकर्ताहरू उद्धार कार्यमा खटिन शीर्ष नेताहरुले निर्देशन दिएका छन् । आपतका बेला राज्यका संयन्त्र परिचालित हुनैपर्छ । सार्वजनिक सूचना सहित संयन्त्र खटिएका छन् । सेना, प्रहरी, सशस्त्र र राज्यका निकायहरू परिचालित भएको सूचना र तस्वीरहरू सार्वजनिक भइरहेका छन् । सँगै यो तहमा क्षति पुग्नको कमजोरी पनि छटाछुल्न भएका छन् । कतिसम्म भने रसुवाका सिडियो र डीएसपी समेत मंगलबार बिहान हेलिकोप्टरबाट जिल्ला पठाउनु परेको थियो । उनीहरू काठमाडौँमै थिए । जबकि बाढी, पहिरो, डुबान जस्ता प्रकोपको खतरा रहने समय नै हो । यद्यपि भोटेकोशीको बाढी चीन तर्फको असर थियो ।

तर चीन तर्फबाट खतराको सन्देश यसअघि पनि पठाइएकै थियो । बाढीको खतरा रहेको भन्दै सतर्क रहन नेपाल तर्फ सूचना पठाइएको समाचारहरू आएका थिए । रसुवा प्रशासन आफैँले पनि प्रकोपको खतरा रहेको सूचना जारी गरेका थिए । कोशी किनारा खतरामा रहेकाले सतर्कता अपनाउन भनिएको थियो । गाडीहरू जोगाउन र मानवीय सतर्कता अपनाउन भनिएको थियो । तर यो सूचनालाई बेवास्ता गरिएको घटनाक्रमबाट पुष्टि हुन्छ । प्रशासन आफैँ पनि पूर्वानुमानप्रति गम्भीर देखिएन । यदि गम्भीर हुन्थ्यो भने सिडियो र डीएसपी जिल्लामै नहुने, किनाराका संरचना र मानवीय गतिविधि कायमै हुने जस्ता घटना हुने थिएन । तर हुने क्षति पुगिसकेको छ । अब अरुतिर यो घटनाको पाठ लिन जरुरी छ । प्रकोपबाट बच्न पूर्वतयारी बाहेक अर्को विकल्पै छैन ।

सुशासनका लागि गृह मन्त्रालयको पुनर्संरचना

शासन व्यवस्था खाली कानुन बनाएर मात्रै हासिल गर्न सकिन्न, यसलाई व्यवहारमा उतार्नका लागि सरकारको मुख्य अंगको रूपमा रहेको गृह मन्त्रालयको कार्य विस्तार, कर्तव्य र प्रशासनिक अंगहरूको सांगठनिक स्वरूपलाई समसामयिक आवश्यकताअनुसार बनाउन अनिवार्य छ । किनकि गृहमन्त्रालय नै त्यस्तो मन्त्रालय हो, जसले विपद्का घटनादेखि जनसुरक्षाका घटनासम्मको जिम्मेवारी बहन गरेको हुन्छ.

आशासन व्यवस्था, जसलाई सुशासन पनि भनिन्छ । सुशासन एउटा यस्तो जग हो, जहाँ पारदर्शिता प्रस्फुटित हुन्छ, जवाफदेहिताको भावना बलियो हुन्छ, काम गर्ने तरिकामा दक्षता देखिन्छ, सबैको सहभागिता सुनिश्चित हुन्छ, कानुनीराज स्थापित हुन्छ र सार्वजनिक सेवा प्रणालीमा भ्रष्टाचारको नाम निशान हुँदैन । नेपालको सन्दर्भमा, सुशासनको बारेमा विभिन्न बहसहरू त चल्छन्, तर यसको कार्यान्वयन पक्षमा भने धेरै कमजोरी छ । सुशासनलाई प्रभावकारी बनाउन नसक्नुका प्रमुख कारणहरूमध्ये गृह मन्त्रालयको अत्याधिक केन्द्रीकरण, विभिन्न संरचनागत जटिलता, प्राविधिक ज्ञान र सीपको कमी तथा अधिकारको स्पष्ट विभाजन नहुनु हो । गृह मन्त्रालय, देशका नागरिकहरूको सुरक्षाका साथै, सुशासनको आधार स्तम्भ बन्न सक्ने क्षमता राख्ने एउटा महत्वपूर्ण निकाय हो । तर, यसका कार्यक्षेत्रहरू प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापनदेखि अपराध अनुसन्धानजस्ता महत्वपूर्ण कार्यहरू एउटै प्रशासनिक प्रणालीभित्र सीमित हुँदा तिनको प्रभावकारिता घट्दै गएको देखिन्छ । त्यसैले अब गृह मन्त्रालयलाई वास्तविकरूपमा सशक्त र प्रभावकारी बनाउनका लागि यसको कार्यक्षेत्रलाई पुनर्परिभाषित गर्नुपर्ने तथा नयाँ किसिमको संगठनात्मक संरचनाको निर्माण गर्नु अति आवश्यक छ । यसले मन्त्रालयलाई आफ्नो काममा केन्द्रित हुन र नागरिकप्रति उत्तरदायी बन्न सघाउ पुर्‍याउँछ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयको पुनर्संरचना

अहिलेको अवस्थामा, जिल्ला प्रशासन कार्यालयले प्रशासकीय कार्यहरू जस्तै: नागरिकता वितरण, राहदानी वनाउने, राजनीतिक दलहरूसँग समन्वय गर्ने, सुरक्षाको रेखदेख गर्ने र शांति तथा सुव्यवस्था कायम राख्नेजस्ता महत्वपूर्ण जिम्मेवारीहरू निर्वाह गर्छ । तापनि, विद्यमान संरचनाअनुसार, यस कार्यालयमा अनुसन्धान गर्ने, सूक्ष्मरूपले निगरानी राख्ने र प्रभावकारी कारवाही गर्ने ठोस अधिकारको कमी छ, जसले गर्दा प्रशासनका कतिपय पक्षहरूमा समस्याहरू देखा पर्ने सम्भावना रहन्छ । अब जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई अफ बलियो बनाउनका लागि ‘सशक्त जिल्ला प्रशासन कार्यालयको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने देखिन्छ । यस योजनाअनुसार, प्रशासन कार्यालयलाई थप अधिकार सम्पन्न बनाइयोस्, ताकि यसले प्रभावकारी रूपमा काम गर्न सकोस् । यस नयाँ संरचनाअन्तर्गत, एउटा छुट्टै प्राविधिक अनुसन्धान शाखाको स्थापना गर्नुपर्ने हुन्छ । यो शाखा मुख्यतः सरकारी कामकाजमा हुने भ्रष्टाचार, हिलासुस्ती र अन्य अनियमितताहरूलाई सूक्ष्मरूपमा अनुगमन गर्ने, आवश्यक प्रमाणहरू संकलन गर्ने र तत्सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गर्ने जस्ता कार्यहरूका लागि जिम्मेवार हुनेछ । यस शाखाले पारदर्शिता कायम गर्न र सुशासन प्रवर्द्धन गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ ।

पञ्जीकरण कार्यालयको गुमिका

अहिलेको अवस्थामा नागरिक परिचयपत्र, राहदानी वनाउने, विवाह दर्ता, जन्मदर्ता तथा मृत्यु दर्ता जस्ता अत्यावश्यक कामजात वनाउने सम्पूर्ण कार्य जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाटै हुँदै आएको छ । तर, यस प्रक्रियामा सेवाग्राहीहरू लामो समयसम्म लाइनमा बस्नुपर्ने, काममा हिलासुस्ती हुने, घुस दिनुपर्ने जस्ता समस्याहरू सामान्य बनिसकेका छन् । यस्तै, कतिपय अवस्थामा कामजातको दुरुपयोग हुने गरेको पनि देखिन्छ । यस विसंगतिलाई हटाउनको लागि, ‘पञ्जीकरण तथा नागरिक सेवा कार्यालय’ नामको एक पूर्णरूपमा स्वतन्त्र कार्यालय स्थापना गर्नु आवश्यक छ । यस नयाँ कार्यालयले नागरिकतासम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू, राहदानी वनाउने प्रक्रिया, विभिन्न प्रकारका प्रमाणपत्रहरू जारी गर्ने, जनसंख्या आँमलेख व्यवस्थित गर्ने, डिजिटल हस्ताक्षर प्रमाणीकरण गर्ने र ई-सेवा प्रणालीमा पहुँच दिनेलगायतका कार्यहरू एकै छानामुनि अर्थात् एकद्वार प्रणालीबाट सम्पन्न गर्नुनै व्यवस्था मिलाउँछ ।

नेपाल प्रहरीको नयाँ परिभाषा

नेपाल प्रहरी एक बहुआयामिक कार्य गर्ने संगठन हो, जसका विविध कामहरू छन् । यसले अपराधको अनुसन्धान, ट्राफिक व्यवस्थापन, प्रशासनिक सुरक्षा, विभिन्न कार्यक्रमहरूको व्यवस्थापन र भिड नियन्त्रणजस्ता अनेकौं जिम्मेवारीहरू निर्वाह गर्दछ । यति धेरै प्रकारका कर्तव्यहरूमा सहभागी हुँदा प्रहरीको वास्तविक दायित्व, जुन अपराध अनुसन्धान हो, ओफेल्लेमा परेको छ । यसले गर्दा प्रहरीको कार्यसम्पादनमा असर परेको देखिन्छ र यसको प्रभावकारितामा प्रश्न उठ्ने अवस्था सिर्जना भएको छ । प्रहरीलाई मुख्यरूपमा अपराध अनुसन्धानमा सर्मापित एक विशेष दक्षता भएको संगठनको रूपमा रूपान्तरण गर्नु आवश्यक छ । यसको अर्थ प्रहरीले अपराध अनुसन्धानमा विशेषज्ञता हासिल गरोस् र यसै क्षेत्रमा केन्द्रित रहेर काम गरोस् भन्ने हो । अत्याधुनिक डिजिटल फरेन्सिक प्रविधि, डीएनए विश्लेषण, साइबर क्राइमको अनुसन्धान, र सूक्ष्म निगरानी जस्ता क्षमताहरूमा व्यापक लगानी गरिनुपर्छ । यसका साथै, खोज र अनुसन्धानका लागि आवश्यक

पर्ने अत्याधुनिक उपकरण तथा प्रविधिहरूको व्यवस्था गर्नुपर्छ । यसका अतिरिक्त, अनुसन्धानकर्ताहरूलाई नियमितरूपमा तालिम दिई उनीहरूको ज्ञान र सीपलाई अद्यावधिक राख्नुपर्छ । प्रहरीका सानातिना प्रशासनिक कार्यहरू र सामाजिक सेवाका कार्यहरू अन्य सरकारी निकायहरूलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्छ । यसो गर्दा प्रहरीले गम्भीर प्रकृतिका अपराधहरू, संगठित अपराध, मानव बेचबिखन, साइबर अपराध, आतंकवाद र राष्ट्रिय सुरक्षासँग सम्बन्धित संवेदनशील मुद्दाहरूमा मात्रै ध्यान केन्द्रित गर्न सक्नेछ । यसले प्रहरीलाई आफ्नो मुख्य कार्यक्षेत्रमा विशेषज्ञता हासिल गर्न र देशमा शांति सुरक्षा कायम राख्न थप सक्षम बनाउनेछ ।

ट्राफिक प्रहरीलाई अलग र स्वायत्त संस्था

अहिले ट्राफिक प्रहरी नेपाल प्रहरीअन्तर्गत रही सडक यातायात व्यवस्थापन, ट्राफिक नियमहरूको पालना गराउने, सवारी दुर्घटनाहरूको व्यवस्थापन, चालक अनुमति पत्रको अनुगमन र जनचेतना जगाउने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी निभाउँदै आएको छ । तर, विद्यमान संरचनामा पर्याप्त प्रविधिको अभाव छ । जनशक्ति पनि आवश्यकतानुसार उपलब्ध छैन र यसले पर्याप्त कार्यागत स्वतन्त्रताको अनुभव गर्न सकेको छैन । ट्राफिक प्रहरीलाई हालको प्रहरी संगठनबाट पूर्णरूपमा अलग गरी ‘यातायात व्यवस्थापन प्राधिकरण’ अथवा ‘सडक सुरक्षा बोर्ड’ जस्ता नामहरूबाट चिनिने एक पूर्ण स्वायत्त निकायको स्थापना गरिनुपर्छ । यस किसिमको स्वतन्त्र निकायले सडक सुरक्षा र ट्राफिक व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्नेछ ।

विपद् प्राधिकरणलाई स्वशासित बनाउनु पर्ने

नेपाल एउटा यस्तो राष्ट्र हो, जहाँ भू-बनोट, वातावरण र जलवायूसँग सम्बन्धित जोखिमहरू अत्यधिक मात्रामा विद्यमान छन् । यहाँ प्राकृतिक प्रकोपहरू, जस्तै : बाढी, पहिरो, भूकम्प, आगालागी तथा डुबानजस्ता विपत्तिहरू बारम्बार आइरहन्छन् । यस्ता विपद्को पूर्वतयारी, तत्काल उद्धार र दीर्घकालीन पुनर्स्थापनाको महत्वपूर्ण कार्याभार राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणलाई सुम्ने पनि हालको अवस्थामा यसको कार्यक्षेत्र गृह मन्त्रालयको निर्देशित सीमाभित्र सीमित छ, जसले प्राधिकरणको प्रभावकारी काममा बाधा पुर्‍याइरहेको छ । प्राधिकरणलाई पूर्णरूपमा स्वायत्तता प्रदान गरिनुपर्छ, जसले गर्दा यो प्राविधिक क्षमता र कार्य सञ्चालनमा स्वतन्त्र भई काम गर्न सकोस् । प्राधिकरणले कुनै पनि दबाव बिना आफ्नो कार्य सम्पादन गर्न सक्ने वातावरण बनाउनुपर्छ । विपत्ति आइपरेको अवस्थामा स्थानीय तहदेखि केन्द्रीय तहसम्मका उद्धार संयन्त्रको सम्पूर्ण जिम्मेवारी प्राधिकरणले लिन सक्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ । यसले उद्धार कार्यलाई एकीकृत र छिटो बनाउन मद्दत पुर्‍याउँछ ।

अनुसन्धान विभागको पुनर्संरचना

राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको कार्यक्षेत्रलाई अब जिल्ला तहसम्म फैलाउनु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ । वर्तमान समयमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मातहतमा रहेको राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको सम्पूर्ण गतिविधिहरू संघीय सरकारको कार्यक्षेत्रभित्र मात्र सीमित छन् । तर, मुलुकमा सुशासन कायम राख्नको लागि स्थानीय तहसम्म यसको प्रभावकारी उपस्थिति हुनु अपरिहार्य छ । प्रस्ट छ, हरेक जिल्ला प्रशासन कार्यालयअन्तर्गत राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागका स्थायी प्रतिनिधिहरू खटाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ । जसले गर्दा विभागको पहुँच र कार्यान्वयन क्षमता स्थानीय स्तरसम्मै सहजै पुग्न सकोस् ।

सशस्त्र प्रहरी बलको पुनर्संरचना

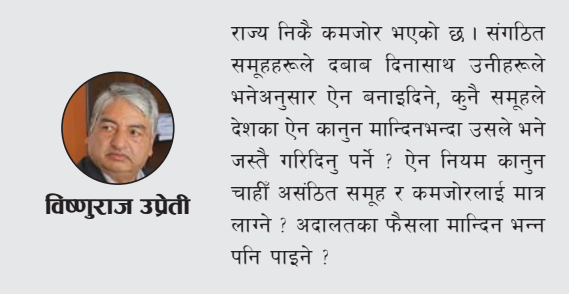
नेपालमा आन्तरिक सुरक्षाम्बन्धी विभिन्न निकायहरू क्रियाशील छन् । यद्यपि, कार्य क्षेत्रहरूको अस्पष्टता, दोहोरो जिम्मेवारी र स्रोतको खिचातानीका कारण सुरक्षा संयन्त्रहरू कमजोर देखिएका छन् । यस्तो अवस्थामा सशस्त्र प्रहरी बल नेपाललाई केही स्पष्ट र रणनीतिक सुरक्षागत कार्यहरू केन्द्रीकृतरूपमा जिम्मा दिन खाँचो छ । यसले सुसंगठित सुरक्षा, स्रोतको प्रभावकारी प्रयोग र जवाफदेही संयन्त्र बलियो बनाउनेछ । नेपाल-भारत तथा नेपाल-चीन खुला सिमानाका कारण चोरी पैठारी, मानव तस्करी, अवैध आप्रवासन्, आपराधिक गतिविधि बढ्दो छ । जसलाई नियन्त्रण लिन सशस्त्र प्रहरीलाई स्थायी सीमा चौकी, प्रविधियुक्त निगरानी र टर्प्राकिङ प्रणाली, गस्ती, चेकपोस्ट सञ्चालनको सम्पूर्ण जिम्मा दिनुपर्छ ।

नागरिक प्रदर्शन, आन्दोलन र भिड व्यवस्थापनमा व्यवस्थित, प्रशिक्षित र संयमित बल आवश्यक पर्छ । सशस्त्र प्रहरीलाई विशेष दर्जा नियन्त्रण टोली, आवश्यक सुरक्षा उपकरण, मनोवैज्ञानिक तालिम र रणनीतिक नियन्त्रण क्षमतासहित जिम्मा दिनुपर्छ । बाढी, पहिरो, आगलागी, भूकम्प जस्ता विपद्को समयमा उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना र जोखिम नियन्त्रण कार्यमा सशस्त्र प्रहरीलाई केन्द्रीय बलको रूपमा परिचालन गर्नुपर्छ । सीमा क्षेत्रमा राजस्व चुहावट रोक्न, सशस्त्र प्रहरीले भन्सार कार्यायहरूसँग सहकार्य गर्दै निगरानी, नियन्त्रण जस्ता कार्य गर्नुपर्छ । सरकारी भवन, संरचना र कर्मचारीमाथि हुने सम्भावित आक्रमण, तोडफोड वा आतंकवादको रोकथाम न्यूनीकरणमा स्थायी सुरक्षा तैनाथी सशस्त्र प्रहरीको जिम्मा हुनुपर्छ । ठूला परीक्षाहरू (लोकसेवा, प्रहरी, सेना, शिक्षक सेवा आदिका समयमा केन्द्र र प्रश्नपत्र सुरक्षाको जिम्मेवारी सशस्त्र प्रहरीले पाउने व्यवस्था गर्नुपर्छ । यसै, दुर्गम भेग र राति यात्रा गर्ने सवारीहरूमा लुटपाट, अपहरण र डकैती नियन्त्रण गर्न सशस्त्र प्रहरीलाई मुख्य राजमार्गहरूमा गस्ती, चौकिङ र स्टेशन राख्ने जिम्मेवारी दिनुपर्छ ।

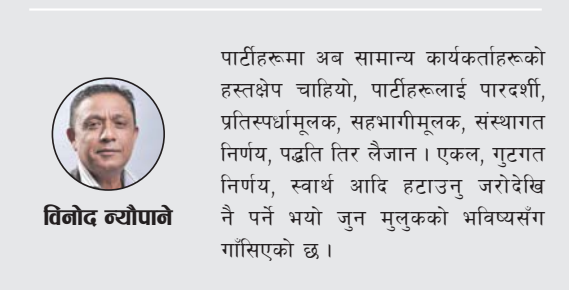
निकाय

नेपालमा उत्तम शासन व्यवस्था खाली कानुन बनाएर मात्रै हासिल गर्न सकिन्न । यसलाई व्यवहारमा उतार्नका लागि गृह मन्त्रालयको कार्य विस्तार, कर्तव्य र प्रशासनिक अंगहरूको सांगठनिक स्वरूपलाई समसामयिक आवश्यकताअनुसार बनाउन अनिवार्य छ । किनकि गृह मन्त्रालय नै त्यस्तो मन्त्रालय हो, जसले विपद्का घटनादेखि सुरक्षाका घटनासम्मको जिम्मेवारी बहन गरेको हुन्छ । अबको शासन सुधारको मार्ग भनेकै यही हो । यी विभिन्न सुधारहरूलाई लागु गरेर मात्रै सुशासनको आधारशिलालाई बलियो बनाउन सकिन्छ, नत्र राज्यका संरचनाहरू आफ्नै बोभले कमजोर हुँदै जानेछन् र अपेक्षित विकास हुन सक्ने छैन ।

सामाजिक सञ्जाल

राज्य निकै कमजोर भएको छ । संगठित समूहहरूले दबाव दिनासाथ उनीहरूले भनेअनुसार ऐन बनाइदिने, कुनै समूहले देशका ऐन कानुन मान्दिनभन्दा उसले भने जस्तै गरिदिनु पर्ने ? ऐन नियम कानुन चाहिँ असठित समूह र कमजोरलाई मात्र लाग्ने ? अदालतका फैसला मान्दिन भन्न पनि पाइने ?

पाटीहरूमा अब सामान्य कार्यकर्ताहरूको हस्तक्षेप चाहियो, पाटीहरूलाई पारदर्शी, प्रतिस्पर्धामूलक, सहभागीमूलक, संस्थागत निर्णय, पद्धति तिर लैजान । एकल, गुटगत निर्णय, स्वार्थ आदि हटाउनु जरुरोदेखि नै पर्ने भयो जुन मुलुकको भविष्यसँग गाँपिएको छ ।

पत्रकारको धर्म देखेको, सुनेको, बुर्फेको सत्यतथ्य लेखे हो, बोल्ने हो, समाजलाई सुसूचित गर्ने हो । लोकतन्त्रमा पत्रकारले सत्यतथ्य प्रमाणको आधारमा केही विषयमा बोल्दै गर्दा कसैसँग तर्सिनुपर्ने कारण नै छैन । आरोप लगाएर यथेष्ट प्रमाण पेश गर्न नसक्नु, पत्रकारको कमजोरी हो ।

९ जुलाई २००२ मा अफ्रिकी एकता संगठन (ओएयू) लाई प्रतिस्थापन गर्दै इथियोपियाको आदिस अबावामा अफ्रिकी संघ स्थापना भयो । यस संगठनको पहिलो अध्यक्ष दक्षिण अफ्रिकाका राष्ट्रपति थाबो म्बेकी हुन् ।

९ जुलाई २००६ मा साइबेरियाको इर्कुत्स्क विमानस्थलमा अवतरण गर्ने क्रममा एस ७ एयरलाइन्सको विमान रनवेबाट बाहिर जाँदा भएको दुर्घटनामा १२४ जनाको मृत्यु भएको थियो ।

९ जुलाई २०११ मा सुडानबाट अलग हुँदै दक्षिण सुडानले स्वतन्त्रता प्राप्त गरेको थियो । जुन विश्वका कान्छा देशमध्ये एकमा पर्दछ ।

९ जुलाई २००४ मा इराकी गुप्तचर सम्बन्धी सिनेट प्रतिवेदन संयुक्त राज्य अमेरिकाको सिनेट गुप्तचर सम्बन्धी चयन समितिद्वारा जारी भएको थियो । जसले इराक युद्धको औचित्यमाथि शंका व्यक्त गरेको थियो ।

सुशासन र जनभरोसा

● **खगेन्द्र पौडेल**

जति सुशासन बलियो हुन्छ, उति जनताको भरोसा बढ्छ र जति जनताको भरोसा प्रगाढ हुन्छ, उति शासनको वैधता बलियो हुन्छ । त्यसैले अब दिलो नगरी राज्य संयन्त्रले सुशासनलाई व्यवहारमा उतार्ने जिम्मेवारी निर्वह गर्नुपर्छ.

जनविश्वास आर्जन गर्न सकिँदैन । सुशासन व्यवहारमा देखिनुपर्छ, अनुभवमा महसुस हुनुपर्छ । नागरिकलाई लामुपर्छ कि उनी राज्यका मूल कल्पभञ्जयभिमच हुन्, उनी सुन्ने र देखिने व्यक्ति हुन् । तर नेपालमा अवस्था उल्टो छ- यहाँ शासन गर्नेहरू गुटका आधारमा चल्छन्, जनतालाई सस्तो नाराबाट भुलाउने प्रयास गर्छन् । पाँच वर्षमा एकचोटि मत माग्ने तर त्यसवाहेक जनतासँग संवाद नगर्ने प्रवृत्तिले जनतामा शासनप्रति वितृष्णा बढाएको छ ।

सुशासन भनेको शून्य भ्रष्टाचार मात्रै होइन, जनताको सेवामा खटिने संस्थागत आचरण पनि हो । जनताले सरकारी कार्यालयमा सहज सेवाप्रावाह पाए, अनलाइन प्रणाली प्रभावकारी बन्यो, सार्वजनिक खरिद पारदर्शी भयो, सार्वजनिक निकायमा जवाफदेहिताको अभ्यास भयो भने मात्रै सुशासन अनुभूत हुन्छ । तर, नेपालमा अझै पनि सानातिना कामका लागि घण्टी लाइन बस्नुपर्छ, सरोकारवाला कर्मचारी फेला पर्ने मुस्किल पर्छ, र सानो सेवाका लागि पनि अनावश्यक प्रक्रिया बोपारिन्छन् । यस्तो अवस्थाले नागरिकमा राज्यप्रति वितृष्णा पैदा गरिरहेको छ ।

जनताको भरोसा जित्न पहिलो काम हो- पारदर्शिता । सरकारले के गरिरहेको छ, कसरी गरिरहेको छ, किन गरिरहेको छ भन्ने स्पष्ट जानकारी जनतालाई दिनुपर्छ । दोस्रो, जवाफदेहिता- सार्वजनिक पदमा बसेकाहरू आफ्नो कामको उत्तरदायित्व लिन तयार हुनुपर्छ । तेस्रो, सहभागीता- नीतिनिर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म जनताको सहभागिता सुनिश्चित हुनुपर्छ । चौथो, न्यायपूर्ण सेवा- जात, वर्ग, क्षेत्र,

सेनेटरी प्याड खरिद र वृक्षारोपणको नाममा लाखौं अनियमितता

लक्ष्मण यादव / मध्यान्ह
सर्लाही, २४ असार

सर्लाहीको धनकौल गाउँपालिकामा सेनेटरी प्याड खरिद र वृक्षारोपणको नाममा लाखौं रुपैयाँको अनियमितता भएको छ। गाउँपालिकाले खरिद गरेको सेनेटरी प्याडमा ३ लाख ५ हजार १ सय ६५ र वृक्षारोपणमा ९ लाख ८२ हजार १ सय ९२ रुपैयाँ अनियमितता भएको हो।

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा गाउँपालिकाभित्रका विद्यालयलाई वितरण गर्नका लागि धनकौल गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाले खरिद गरेको सेनेटरी प्याडको खुद्रा बजार मूल्य प्रतिप्याकेट ४५ भए पनि गाउँपालिकाले खरिद गरेको प्याडको ७३ रुपैयाँ ३२ पैसा परेको छ।

गाउँपालिकाले ८ लाख १८ हजार ९ सय ८४ रुपैयाँको लागतमा ११ हजार १ सय ७० प्याड खरिद गरेको छ। खरिद भएको उक्त प्याडको खुद्रा खरिद मूल्य हेर्ने हो भने ५ लाख २ हजार ६ सय ५० हुन्छ, तर गाउँपालिकाबाट ८ लाख भन्दा बढी भुक्तानी भएको महालेखा परीक्षकको ६२औं वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

गाउँपालिकाले जुन प्याड खरिद गरेको छ, त्यसको खुद्रा बजार मूल्य ४५ राख्ने हो

भने ५ लाख २ हजार हुन आउँछ। गाउँपालिकाले ८ लाख ८० हजारमा खरिद गरेको प्याडमा ३ लाख ५ हजार १ सय ६५ रुपैयाँ अनियमितता भएको महालेखाको ठहर छ। महालेखाले खरिद कार्यमा संलग्नलाई जिम्मेवार बनाइ अनियमित भएको रकम असुल गर्नुपर्ने माग गरेको छ।

धनकौल गाउँपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुख अरुण पञ्जापतिले आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा आफू गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुखको रुपमा नरहेकाले यसबारे आफूलाई जानकारी नरहेको बताएका छन्।

वृक्षारोपणका नाममा अनियमितता गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष

२०८०/०८१ मा वडा नम्बर २ जाने बाटोमा गरेको वृक्षारोपणमा पनि अनियमितता भएको पाइएको छ। गाउँपालिकाले फलामे जाली रंगरोगनसहित अशोक र ओपको विरुवा रोपणमा पनि ९ लाख भन्दा बढी अनियमितता गरेको महालेखा परिक्षकको ६२औं वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

गाउँपालिकाले ३ हजार ८ सय ५० रुपैयाँ प्रति गोटाको दरले २ सय ५९ वटा विरुवा खरिद गरेबापत रिशभ हाइटेक फलफूल नर्सरीलाई ९ लाख ९७ हजार १ सय ५० रुपैयाँ भुक्तानी गरेको छ। सर्लाही जिल्लाको दररेट अनुसार ओपको वेना न्युनतम ९७ देखि अधिकतम ४ सय ३० रुपैयाँसम्म मात्र देखिन्छ। जिल्ला दररेटलाई आधार लिई लागत अनुसार

तयार गरी भुक्तानी भएको रकमसंग तुलना गर्दा ९ लाख ८२ हजार १ सय ९२ रुपैयाँ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ। भुक्तानी भएको रकमसंग तुलना गरि बढी भुक्तानी भएको रकम सम्झौता गर्ने हाइटेक फलफूल नर्सरीबाट असुल गर्न महालेखाले भनेको छ।

उक्त कार्यको प्रतिवेदनमा अशोकको विरुवा ४.५ फिट, ओपको विरुवा ४ फिट र ५.५ फिटको फलामे जाली रंगरोगनसहित वृक्षारोपण गरेको देखाएता पनि स्थलगतरूपमा अवलोकन गर्दा उक्त वृक्षारोपण गरेका विरुवाहरूको उचाइ प्रतिवेदन भन्दा कम रहेको, फलामको जाली ५.५ फिट नरहेको, प्राविधिकबाट नापजाँच गरी प्राविधिक विजक

समावेश नगरेको, वृक्षारोपण गरेका विरुवाहरू अन्य ठुलो रुखको नजिक रहेको र विरुवाको उचाइभन्दा भारपात तथा लहराले पुरै ढाकेको महालेखाको ठहर छ।

त्यस्तै, मधेश प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधासम्बन्धी ऐन २०७७ मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुखले निजी सचिवको रुपमा राख्न पाउने व्यवस्था नरहे पनि गाउँपालिका प्रमुखको स्वकीय सचिवको रुपमा विरेन्द्र महतो कोइरीलाई आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा मात्रै ३ लाख २५ हजार भुक्तानी गरेको छ। यसरी कानुनमा उल्लेख नभएको तथा दरबन्दी नरहेको पदमा नियुक्ति गर्नेलाई जिम्मेवार बनाउनुपर्ने महालेखा परीक्षकको कार्यालयले भनेको छ।

महालेखा परीक्षकको कार्यालयले सार्वजनिक गरेको ६२औं प्रतिवेदन अनुसार धनकौल गाउँपालिकामा कुल ४ करोड ५ लाख ३२ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको छ। उक्त बेरुजुमध्ये असुल गर्नुपर्ने ३६ लाख ७२ हजार ३ सय २०, प्रमाण पेश गर्नुपर्ने १ करोड ९० लाख ४१ हजार ६ सय ७०, नियमित गर्नुपर्ने १ करोड ६५ लाख ९८ हजार ९ सय ९७ र पेस्की १२ लाख २० हजार रहेको छ।

लुम्बिनीका सबै जनताको घर-घरमा खानेपानी पुर्‍याउँछु : मन्त्री राणा

सूर्यप्रसाद भुसाल / मध्यान्ह
प्यूठान, २४ असार

लुम्बिनी प्रदेशका शहरी विकास तथा खानेपानीमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका युवा नेता रोज राणाले प्रदेशका सबै जिल्लामा खानेपानी र शहरी विकासका योजना समानुपातिक ढंगले वितरण गरिएको बताएका छन्।

गृह जिल्ला प्यूठानमा आयोजना अनुगमनका क्रममा बोल्दै उनले जनताको घरघरमा शुद्ध खानेपानी पुर्‍याउनु आफ्नो प्रमुख लक्ष्य भएको स्पष्ट गरे।

मन्त्री राणाले पहाडी र तराईका विकट तथा ग्रामीण बस्तीहरूमा पुगेर जनताको समस्या र गुनासा सुनेको र तिनको समाधानका लागि काम द्रुत गतिमा अघि बढाइएको जानकारी दिए। उनले भने, 'खानेपानी समस्या समाधान मेरो पहिलो प्राथमिकता हो। योजना बनाउनु मात्र होइन, कार्यान्वयनमा पनि म गम्भीर छु।' उनले लुम्बिनी प्रदेशका सबै जिल्लामा खानेपानी योजनाहरू प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइएको उल्लेख गर्दै बाँकी रहेका आयोजनाहरू पूरा गर्न बजेट विनियोजन गरिसकिएको बताए।

गृह जिल्ला प्यूठानमा मात्रै २ अर्ब ३० करोड रुपैयाँको बजेट ल्याएको उल्लेख गर्दै मन्त्री राणाले यो आफूसँग भएको सामान्य जिम्मेवारी भएको बताए। उनले भने, 'प्यूठानमा पैसाले मात्रै काम गर्न परेको भनेर खुशी हुने होइन, अब सबै मिलेर समृद्ध प्यूठान बनाउनु लाग्नुपर्छ।'

उनले विकासका कामहरूमा अनियमितता हुन

नदिन स्थानीय नागरिकलाई सचेत र साथमा रहन आग्रह गर्दै भने, 'जनप्रतिनिधिहरू विकासका स्पष्ट योजना लिएर अघि बढ्नुपर्छ। गलत भास्य सिर्जना गरेर विकास अवरुद्ध गर्नु हुँदैन।' प्यूठानलाई प्रदेशकै नमूना जिल्ला बनाउने अभियानमा लाग्ने दृढता व्यक्त गर्दै मन्त्री राणाले आगामी दिनहरूमा जनताको साथ र समर्थनले कामलाई अझ प्रभावकारी बनाइने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे। स्थानीय जनताले मन्त्री राणाको सक्रियता र योजनाहरूको कार्यान्वयनप्रति धन्यवाद दिँदै चुनावी प्रतिबद्धता पूरा गरेको भन्दै प्रशंसा गरे।

बभ्राडमा 'विपद् जोखिम न्यूनीकरण' र 'थलारा शिक्षा परियोजना'को सामाजिक परीक्षण

रमेश बहादुर सिंह / मध्यान्ह
बभ्राड, २४ असार

बभ्राडको प्रगतिशील युवा समाजद्वारा सञ्चालित 'विपद् जोखिम न्यूनीकरण' र 'थलारा शिक्षा परियोजना' को सामाजिक परीक्षण सम्पन्न भएको छ। परियोजनाहरूको प्रभावकारिता, पारदर्शिता, र जवाफदेहिताको मूल्यांकन गर्न गरिएको कार्यक्रममा स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारवाला निकायहरू, नागरिक समाज, शिक्षक, अभिभावक र समुदायका प्रतिनिधिहरूको उल्लेखनीय सहभागिता रहेको थियो।

कार्यक्रममा संस्थाका कार्यकारी निर्देशक लवराज जोशीले दुवै परियोजनाको उद्देश्य, मुख्य गतिविधिहरू, बजेट खर्च तथा प्राप्त उपलब्धिहरू सार्वजनिक रूपमा प्रस्तुत गर्दै विपद् न्यूनीकरण अन्तर्गत पूर्वतयारी तालिम, सचेतना कार्यक्रम, उद्धार सामग्री वितरण र स्थानीय योजनामा समावेशीकरण प्रक्रियावारे विस्तृत जानकारी दिए।

त्यस्तै थलारा शिक्षा परियोजना अन्तर्गत शैक्षिक

गुणस्तर अभिवृद्धि, शिक्षक तालिम, विद्यार्थीको नियमितता वृद्धिदेखि विद्यालय-समुदाय समन्वय मजबुत बनाउने प्रयासवारे प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो। थलारा शिक्षा परियोजनाको प्रगति प्रतिवेदन छत्रराज जोशीले र विपद् न्यूनीकरण परियोजनाको प्रतिवेदन राजेन्द्र खड्काले प्रस्तुत गरेका थिए।

संस्थाका अध्यक्ष रमेश केसीले सामाजिक परीक्षणमार्फत संस्थाको उत्तरदायित्वमा समुदायको प्रत्यक्ष निगरानीले अझ पारदर्शिता र जवाफदेहिता कायम गर्न सहयोग पुग्ने धारणा राखेका थिए।

कार्यक्रममा पत्रकार जगदीश रोकायले सहजकताको भूमिका निर्वाह गर्दै सरोकारवालासँग

छलफल गरी महत्वपूर्ण सुझावहरू संकलन गरेका थिए। थलारा गाउँपालिकाका अध्यक्ष रामबहादुर खाती, उपाध्यक्ष रामबहादुर खाती, वडा अध्यक्षहरू, विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक, अभिभावकलगायतको सक्रिय उपस्थिति रहेको कार्यक्रममा शिक्षक शिवराज जोशीले संस्थाको पारदर्शी, समुदायमुखी तथा प्रभावकारी कामको प्रशंसा गर्दै आगामी दिनमा अझ व्यापक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सुझाव दिएका थिए।

सामाजिक परीक्षण कार्यक्रमले समुदायलाई संस्थाको कामप्रति प्रत्यक्ष निगरानी गर्ने अवसर प्रदान गर्नुका साथै विकास प्रक्रियामा नागरिक सहभागिता अझ सुदृढ बनाएको निष्कर्ष निकालिएको छ।

सामाजिक कुरीतिविरुद्ध जागरुक बनाउँदै सिंजा गाउँपालिका

दिलमाया शाही / मध्यान्ह
जुम्ला, २४ असार

सामाजिक कुरीतिबाट किशोरीहरूलाई जोगाउने उद्देश्यसहित जुम्लाको सिंजा गाउँपालिकामा दुई दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। गाउँपालिकाको आर्थिक सहयोगमा, आधुनिक महिला जागरण प्रालिको आयोजना र पेस ने पालसँगको समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो।

कार्यक्रममा विभिन्न वडाका २० जना किशोरीहरूलाई बालविवाह, छाउपडि प्रथा, लैंगिक विभेद, घरेलु हिंसा लगायत सामाजिक कुरीतिबाट उत्पन्न प्रभाव र समाधानका उपायबारे प्रशिक्षण दिइएको थियो। साथै किशोरी शिक्षाको महत्व, आत्म-विश्वास विकास, यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान, र नेतृत्व क्षमताको विकासबारे समेत सशक्त प्रशिक्षण दिइएको थियो।

कार्यक्रमको उद्घाटन गाउँपालिका

अध्यक्ष पूर्ण प्रसाद धिताल र उपाध्यक्ष सितली रोकायले संयुक्त रूपमा गरेका थिए। उपाध्यक्ष रोकायले भनिन्, 'किशोरीहरूलाई शिक्षित, सक्षम र सजग बनाएर मात्र समाजबाट कुरीति हटाउन सकिन्छ। यो कार्यक्रम किशोरी मैत्री समाज निर्माणतर्फ एक महत्वपूर्ण कदम हो।' उनले आगामी दिनमा पनि यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने प्रतिबद्धता

जनाइन्। अध्यक्ष धितालले सहभागी किशोरीहरूलाई आफ्ना अनुभव र सामाजिक चुनौतीहरू खुलस्त रूपमा राख्न आग्रह गर्दै भने, 'यस्ता कार्यक्रमले किशोरीहरूलाई आत्मबलयुक्त बनाउनेछन्।' आधुनिक महिला जागरण प्रालिकी अध्यक्ष दिलमाया शाहीले समाजमा अझै पनि महिला र किशोरीमाथि अन्यायकारी

सोच हावी रहेको बताइन्। उनले भनिन्, 'जब अलिखित नियमहरूले कानुनभन्दा बढी प्रभाव पार्छ, तब कानुनी अधिकारहरू व्यवहारमा आउन सक्दैनन्।' उनले सामाजिक सोच परिवर्तन गर्न सामुदायिक स्तरमै पहल आवश्यक रहेकोमा जोड दिइन्। महिला तथा बालबालिका शाखाकी प्रमुख बस्ना बुढाले सामाजिक कुरीति अन्त्यका लागि शिक्षा, कानुनी कार्यान्वयन र सामाजिक चेतनामा आमूल परिवर्तन ल्याउनुपर्नेवताउँदैकिशोरीमैत्रीकार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिकाको प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याइन्।

कार्यक्रममा सहभागी किशोरीहरूले पनि सामाजिक कुरीति अन्त्यका लागि विद्यालय तहबाटै लैगिक समानता तथा मानव अधिकार सम्बन्धी शिक्षा, अभिभावक र समुदायलाई सचेतना कार्यक्रम, परामर्श सेवा, हेलपलाइन र सुरक्षित स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्न माग गरेका छन्।

देवरले गरे भाउजूको हत्या

विराटनगर/मस- मोरङको रतुवामाईमा दाजु-भाइबीचको अंश विवादमा एक महिलाको हत्या भएको छ। प्रहरीका अनुसार देवरले भाउजूको हत्या गरेका हुन्।

मोरङ प्रहरी प्रवक्ता डीएसपी कोपिला चुँडालका अनुसार रतुवामाई नगरपालिका-६ का गणेशबहादुर बस्नेतकी पत्नी ६० वर्षीया टीकामाया कार्की बस्नेतको हत्या भएको हो। 'टीकामाया बोल्न सकिदैन थिइन्। बोली नआउने र इसाराले मात्रै कुरा गर्न सक्ने उनको हत्या भएको छ,' चुँडालले भनिन्। उनका अनुसार देवर ६९ वर्षीय टंकबहादुर बस्नेतले टीकामायाको हत्या गरेका हुन्। आफ्नै वारीमा घाँस काट्न गएका बेला हत्या गरेर फालेको अवस्थामा असार २१ गते दिउँसो टीकामायाको शव फेला परेको थियो। मृतकको टाउको पछाडि घुच्चुकमा चोट देखियो। विराटनगरको कोशी अस्पतालमा शवको पोस्टमार्टम गरिएको थियो। चिकित्सकले टीकामायाको मृत्यु चोटका कारण भएको जनाएको थिएन। इलाका प्रहरी कार्यालय सिजुवाका इन्स्पेक्टर होमप्रसाद अधिकारी नेतृत्वको टोलीले घटनाको विस्तृत

अनुसन्धान सुरु गर्‍यो। अनुसन्धानका क्रममा मृतकका पति गणेश र उनका भाइ टंकबीच लामो समयदेखि अंश विवाद रहेको पत्ता लाग्यो। प्रहरीका अनुसार पुख्र्रौली सम्पति भाइले एकलौटी बनाउन खोजेपछि गणेश अदालतको शरणमा पुगेका थिए। गणेशले पनि अंश पाउने फैसला अदालतले गरेको पाइएको प्रहरीको भनाइ छ।

प्रहरीका अनुसार गणेश र टंकका आमा अलग-अलग हुन्। गणेश जेठी र टंक काण्छी आमाका छोरा रहेको प्रहरीले जनाएको छ। 'दाजु-भाइबीच लामो समयदेखि अंश विवाद रहेछ। अदालतले अंश गणेशले पनि पाउने फैसला गरेको पाइयो,' डीएसपी चुँडालले भनिन्, 'त्यसपछि दाजु-भाइबीचको विवाद भन्नु बढ्यो। आफूले मात्रै भोगचलन गर्न खोजेको जग्गाजमिन दिनुपर्ने भएपछि दाजु गणेशको परिवारसँग टंक क्रुद्ध बनेका रहेछन्।' उनका अनुसार अंश विवादको रिसदेखि साँघेर बसेका टंकले हँसियाको बिँडले प्रहार गरेर भाउजु टीकामायाको हत्या गरेको पाइएको छ। त्यसअघि पनि उनले भाउजूलाई पटक-पटक गाली गलौज र कुटपिट गर्न खोज्ने

गरेको प्रहरीको भनाइ छ। 'हँसियाको बिँडले घुच्चुकको दायाँ भागमा प्रहार गरेर टंकले भाउजूको हत्या गरेको पत्ता लाग्यो। घटनामा संलग्नलाई पक्राउ गरेर अनुसन्धान एवं कारवाहीको दायरामा ल्याइसकिएको छ,' चुँडालले भनिन्। प्रहरीले घटना भएको २ दिनपछि टंकलाई सोमवार आफ्नै घरबाट पक्राउ गरेको हो। भाउजूको हत्यामा प्रयोग गरिएको हँसिया टंककै घरबाट बरामद भएको प्रहरीको भनाइ छ। टंकविरुद्ध कर्तव्य ज्यान मुद्दा चलाउन अदालतबाट म्याद थप गरेर अनुसन्धानको बाँकी प्रक्रिया अघि बढाउने प्रहरीको तयारी छ। इन्स्पेक्टर होमप्रसाद अधिकारी नेतृत्वको टोलीले घटनाको थप अनुसन्धान गरिरहेको जानकारी डीएसपी चुँडालले दिइन्।

सूर्यप्रकाश बढा मगर / मध्यान्ह
रोल्पा, २४ असार

रोल्पाका पाँच स्थानीय तहले आफ्नै नगरप्रहरी भर्ना गरेका छन्। जिल्लाका १० स्थानीय तहमध्ये रोल्पा नगरपालिका, सुनिल स्मृति गाउँपालिका, रुन्टिगढी गाउँपालिका, माडी गाउँपालिका र परिवर्तन गाउँपालिकाले नगरप्रहरी भर्ना गरेका हुन्।

नगर प्रहरी सञ्चालनका लागि परिवर्तन गाउँपालिकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ अनुसार बनेको कार्यविधि २०८१ अनुसार २०८१ चैत १९ गते पदपूर्ति प्रक्रिया अगाडि बढाएको थियो। २०८२ जेठदेखि नगर प्रहरी खटाएपछि हालसम्म जिल्लामा पाँच पालिकामा नगर प्रहरी रहेका छन्। रुन्टिगढी गाउँपालिकामा वरिष्ठ प्रहरी सहायक निरीक्षक लिलाराज थापाको नेतृत्वमा ७ जना, सुनिल स्मृति

गाउँपालिकामा प्रहरी सहायक निरीक्षक चेतमान विष्टको नेतृत्वमा ४ जना, रोल्पा नगरपालिकामा हवलदार सहवीर विकको नेतृत्वमा ९ जना, माडी गाउँपालिकामा कार्यवाहक निरीक्षक दिनेश बाँठाको नेतृत्वमा ४ जना नगर प्रहरी कार्यरत छन्।

माडीमा भने ७ दरबन्दीमध्ये २ पद रिक्त रहेको र साउनदेखि नयाँ सूचना निकालेर पदपूर्ति गरिने अध्यक्ष अमरसिंह घर्ती मगरले जानकारी दिए। परिवर्तन गाउँपालिकामा प्रहरी सहायक निरीक्षक तुफान घर्ती मगरको नेतृत्वमा ४ जना नगर प्रहरी कार्यरत छन्। नगर प्रहरीहरू प्रशासनिक भवन सुरक्षा, सार्वजनिक स्थानहरूको निगरानी, पालिकामा आउने व्यक्तिको व्यवस्थापन गर्न, तालिम तथा कार्यक्रमहरूमा सुरक्षा व्यवस्थापन र आपतकालीन अवस्थाहरूमा खटिने गरेका छन्।

नगर प्रहरीको सेवा सुविधाबारे स्पष्ट जानकारी नदिए पनि स्थानीय तहका प्रमुखहरूले करार सेवामा नियुक्त भएकाले फरक-फरक सुविधा रहेको बताएका छन्। कतिपय पालिकामा सेवा सुविधा बढी वा कम भएकाले नगर प्रहरीबीच पनि तुलना र असन्तुष्टि हुने गरेको स्थानीय अध्यक्षहरूको भनाइ छ।

Government of Nepal (GoN)
Ministry of Health & Population
Bhaktapur Cancer Hospital
Dudhpati, Bhaktapur

Invitation for Bids

Date of publication: 2082/03/25

Bhaktapur Cancer Hospital (BCH) invites electronic bids from eligible bidders for the following bids under National competitive bidding procedure. Bidders may obtain further information from the PPMO web portal www.bolpatra.gov.np/egp

IFB No.	Description	Document Fee	Bid Security
BCH/SERVICE/NCB /2082/083/01	Supply of Cleaning Personnel for Hospital	NRs.3000.00	67,000.00

साढे १७ महिनाको वस्तु आयात गर्न पुग्ने विदेशी मुद्रा सञ्चित्ती

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, २४ असार ।

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को जेट मसान्तसम्ममा चालु खाता तीन खर्ब सात अर्ब ३१ करोडले बचतमा देखिएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेको चालु आर्थिक वर्षको ११ महिनासम्मको देशको वर्तमान आर्थिक तथा वित्तीय स्थिति प्रतिवेदनअनुसार ११ अर्ब ९ करोड रुपैयाँ प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी आठ अर्ब २४ करोड रुपैयाँ रहेको थियो ।

त्यस्तै गत जेट मसान्तसम्ममा शोधनान्तर स्थिति चार खर्ब ९१ अर्ब ४४ करोड रुपैयाँले बचतमा रहेको छ । अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा शोधनान्तर स्थिति चार खर्ब २५ अर्ब ६७ करोड रुपैयाँले बचतमा रहेको थियो ।

कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिमा पनि उल्लेख्य सुधार देखिएको छ । चालु आर्थिक वर्ष सुरु हुँदा अर्थात् २०८१ असार मसान्तमा २० खर्ब ४१ अर्ब १० करोड रुपैयाँ बराबर रहेको कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति पछिल्लो ११ महिनामा २५ दशमलव ९ प्रतिशतले वृद्धि भई २५

खर्ब ६९ अर्ब ३८ करोड रुपैयाँ पुगेको छ ।

कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिमध्ये नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको सञ्चिति २२ खर्ब ७४ अर्ब ४७ करोड रुपैयाँ र बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग रहेको सञ्चिति दुई खर्ब ९४ अर्ब ९२ करोड रुपैयाँ रहेको छ । चालु आर्थिक वर्षको ११ महिनाको आयातलाई आधार मान्दा बैकिङ क्षेत्रसँग

रहेको विदेशी विनिमय सञ्चितिले १७ दशमलव छ महिनाको वस्तु आयात र १४ दशमलव ७ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त रहेको राष्ट्र बैंकले जनाएको छ

यस्तै, चालु आर्थिक वर्षको ११ महिनाको अवधिमा मुलुकको कुल व्यापार घाटा भण्डे १४ खर्ब बराबर पुगेको छ ।

कुल वस्तु व्यापार घाटा ६.३ प्रतिशतले वृद्धि भई १३ खर्ब ९७ अर्ब २३ करोड रुपैयाँ बराबर पुगेको छ । कुल वस्तु आयात १३ दशमलव एक प्रतिशतले वृद्धि भई १६ खर्ब ४४ अर्ब ८० करोड रुपैयाँ पुगेको छ । अधिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो आयातमा एक दशमलव आठ प्रतिशतले कमी आएको थियो ।

थापाथलीमा प्रोटोन इमासको शोरुम उद्घाटन

काठमाडौँ/मस - शंकर गुप्तको जगदम्बा मोटर्सले 'प्रोटोन इमास'को नयाँ शोरुम थापाथलीमा शोरुम उद्घाटन गरेको छ । प्रोटोन इमासका ग्राहक तथा संगीतकार बिजेश श्रेष्ठ, जगदम्बा मोटर्सका कार्यकारी निर्देशक अखिल गुप्ता, बरिष्ठ उपाध्यक्ष राजु भट्टवाल र अभिनेत्री केकी अधिकारीले शोरुमको संयुक्त रूपमा गरेका थिए ।

कार्यक्रममा कार्यकारी निर्देशक गुप्ताले यो शोरुम कम्पनीको रणनीतिक विस्तार योजनाअन्तर्गतको पहिलो कडी भएको बताएका छन् । गायक श्रेष्ठले इमास मोडेलप्रतिको आफ्नो अनुभव सुनाउँदै यसलाई उत्कृष्ट परिवारिक गाडीको संज्ञा दिए । कार्यक्रममा कम्पनीले सातवटा प्रोटोन इमास सवारीसाधन नयाँ ग्राहकहरूलाई हस्तान्तरण गरेको थियो ।

बोश नेपालले ल्यायो डिजिटल लोयल्टी कार्यक्रम 'हाम्रो बोश'

काठमाडौँ - अटोमोटिभ टेक्नोलोजीमा विश्वकै चर्चित जर्मन कम्पनी बोशले डिजिटल लोयल्टी कार्यक्रम 'हाम्रो बोश' सुरुवात भएको घोषणा गरेको छ । बोशको नेपालका लागि अधिकारिक वितरक सत्यदिप इन्टरनेशनलसँगको सहकार्यमा सोमबार एक कार्यक्रम गरी कम्पनीले यसबारे जानकारी दिएको हो ।

काठमाडौँका स्थानीय मेकानिकलाई लक्षित गरी ल्याइएको सो कार्यक्रमले बोश ब्रान्डको स्पेयर पार्ट्सको बजारीकरणमा महत्वपूर्ण योगदान दिने विश्वास लिइएको छ । कार्यक्रममा स्थानीय वितरक, मेकानिक्स र बोश भारतका विशिष्ट व्यक्तित्वहरूसहित एक सय ५० जनाभन्दा बढी

सहभागी थिए । नेपाली बजारकै लागि भनेर विशेष रूपले डिजाइन गरिएको यस एप बोश प्लेटफर्ममा दर्ता भएका मेकानिक्सलाई लक्षित गरी ल्याइएको हो । कार्यक्रममा बोल्दै बोश मोबिलिटी आफ्टर मार्केट भारतकी क्षेत्रीय अध्यक्ष तथा सार्क प्रमुख रिथी सेठीले नेपाल अटोमोटिभ आफ्टर मार्केट क्षेत्रको लागि एक महत्वपूर्ण बजार रहेको बताइन् । 'हाम्रो बोश' कार्यक्रमले स्थानीय स्तरमा खुलेका ग्यारेजलाई ओरिजिनल बोश पार्टपुर्जाको बढ्दो प्रयोगको लागि आकर्षक अंक र प्रोत्साहन प्रदान गर्ने भएकाले यस मोबाइल एपमार्फत् पोइन्टहरू ट्र्याकिङ र रिडिम गर्न सहज अनुभव प्रदान गर्ने उनको भनाइ थियो ।

कर्पोरेट

नेपाल एसबिआईको ३२औँ वार्षिकोत्सव सम्पन्न

काठमाडौँ/मस - नेपाल एसबिआई बैंक लिमिटेडले आफ्नो वार्षिकोत्सव मनाएको छ । सोमबार बैंकले विभिन्न कार्यक्रम गदै आफ्नो ३२औँ बैंक दिवस मनाएको हो ।

वार्षिकोत्सवको अवसरमा बैंकले शपथ ग्रहण समारोह आयोजना गरेको थियो, जहाँ बैंकका सबै कर्मचारीहरूले बैंकप्रति आफ्नो जिम्मेवारी र प्रतिवद्धताका लागि शपथ लिए ।

सिटिजन्स बैंकले ल्यायो 'सिटिजन्स सदाबहार योजना'

काठमाडौँ/मस - सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनलले कोष प्रवर्द्धक तथा सिटिजन्स क्यापिटल लिमिटेड योजना व्यवस्थापक रहेको पचास करोड रुपैयाँ बराबरको पहिलो खुलामुखी योजना 'सिटिजन्स सदाबहार योजना' सञ्चालन गर्न नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट अनुमति प्राप्त भएको छ । यो योजना असार १३ गतेदेखि असार २७ गतेसम्म बैंकिङ समर्थक इकाई विक्रीका लागि खुला गरिएको कम्पनी सचिव रमेश लुईटेलले जानकारी दिएका छन् ।

यो योजनाको प्राथमिक

गते शुक्रबार साँझ ५ बजेभित्र आवेदन दिनसक्ने उनले बताए ।

समारोहलाई सम्बोधन गर्दै प्रबन्ध निर्देशक तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रामकुमार तिवारीले बैंकका उपलब्धिहरूमाथि प्रकाश पारेका थिए । त्यसैगरी, नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा प्रमुख सञ्चालन अधिकृत विकास आनन्दले बैंकको उपलब्धिमा योगदान पुर्‍याउने सबै कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद व्यक्त गरेका थिए । प्रमुख वित्तीय अधिकृत राजेशकुमार पाण्डाले सबै सरोकारवालाहरूलाई कृतज्ञता व्यक्त गर्दै सबै सहभागीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गरेका थिए ।

अध्यक्षा सिम्खडाले पारिश्रमिक निर्धारणका लागि त्रिपक्षीय वार्तामा श्रमिकका प्रस्तावलाई गम्भीर रूपमा ग्रहण गर्ने सरकारसँग आग्रह गरे । सरकारले प्रत्येक दुई वर्षमा श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक पुनरावलोकन गर्नुपर्ने संवैधानिक दायित्व छ । पछिल्लो पटक

आवेदन मेरो शेयर खातामार्फत् वा सि-आशवा सदस्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू र तिनका तोकिएका शाखाबाट दिनसक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

यामाहाले ल्यायो एक्सचेन्ज अफर

काठमाडौँ/मस - जापानी मोटरसाइकल ब्रान्ड यामाहा ले आफ्नो स्थापना भएको ७० औँ वर्ष प्रवेशको अवसरमा नेपालमा विशेष राष्ट्रव्यापी एक्सचेन्ज अफर ल्याएको छ । सन् १९५५ मा सुरुवात भएको

यामाहाको सात दशकको यात्रालाई गौरवका साथ मनाउँदै, एमएडब्ल्यू राइड्स अन्तर्गतको यामाहा नेपालले असार २५ देखि ३२ गतेसम्म देशभरका यामाहा शोरुमहरूमा यो एक्सचेन्ज इभेन्ट आयोजना

गर्न लागेको हो । यस अफर अन्तर्गत ग्राहकहरूले पुरानो वाइक वा स्कुटर साटेर यामाहाका नयाँ मोडेलमा अपग्रेड गर्न सक्ने जनाइएको छ । कम्पनीले पुराना गाडीको न्यूनतम मूल्य/कन २५ हजार गर्नेछ, भने अतिरिक्त १० हजारसम्मको भ्यालुएसन बोनस पनि उपलब्ध गराउनेछ । त्यसैगरी, केही मोडेलहरूमा शुन्य प्रतिशत व्याजदरमा ईएमआई, ७.९९ प्रतिशत व्याजदरमा फाइनान्स योजना, तथा २ वर्ष ट्याक्स फ्री अफर पनि लागू हुने कम्पनीले जनाएको छ ।

प्राधिकरणले अगाडि बढायो सौर्य ऊर्जा परियोजना

काठमाडौँ/मस- नेपाल विद्युत प्राधिकरणले ऊर्जा मिश्रण अवधारणाअन्तर्गत नौ सय ६० मेगावाट क्षमता बराबरको सौर्य परियोजनाको आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ । त्यसमध्ये आठ कम्पनीको एक सय ७० मेगावाट बराबरको सौर्य आयोजनाको विद्युत् खरिद सम्झौता सम्पन्न भएको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक हितेन्द्रदेव शाक्यले जानकारी दिए ।

यस्तै, चार हजार नौ सय ६६ मेगावाट क्षमताका जलविद्युत् आयोजनाको ग्रीड कनेक्सन एग्रिमेन्टको प्रावधानअनुसार विद्युत् खरिद सम्झौताको प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ । प्राधिकरणले एक सय दुई मेगावाट क्षमताको मध्य भोटेकोशी जलविद्युत् आयोजनाबाट विद्युत् उत्पादन प्रक्रिया आरम्भ गर्न लागिएको उनले जानकारी दिए ।

सो आयोजनाको मुख्य सुरुडमा पानी चूहिने समस्या देखिएको थियो । सो समस्यासमेत समाधान भइसकेको जानकारी दिँदै कार्यकारी निर्देशक शाक्यले गत वर्षको बाढीपहिरोका कारण समस्याग्रस्त भएको माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत् आयोजनालाई मर्मत गरी पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा ल्याइएको उल्लेख गरे ।

प्राधिकरणमा हाल सिर्जित दायित्व तथा प्राधिकरणमा देखिएको तरलता व्यवस्थापनका लागि १० अर्ब बराबरको अत्यकालीन ऋण

लिन अर्थ मन्त्रालयबाट सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भएको उनको भनाइ छ । उत्पादन प्रसारण र वितरण प्रणालीको विस्तार, विद्यमान संरचनाको स्तरोन्नतीलायत कार्य प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न २० अर्ब बराबरको ऋणपत्र जारी गर्न पनि अर्थले प्राधिकरणलाई स्वीकृति दिएको छ । प्राधिकरणमा कार्यकारी निर्देशक नियुक्त भएको १०० दिन पुगेको अवसरमा विवरण सार्वजनिक गर्दै उनले डिजिटल एनइए निर्माणलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाइएको बताए ।

न्यूनतम पारिश्रमिक मासिक ३० हजार ४४३ तोकनुपर्छ : जेटियुसिसी

काठमाडौँ/मस - संयुक्त ट्रेड युनियन समन्वय केन्द्र (जेटियुसिसी)ले श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक ३० हजार ४४३ मासिक तोकनुपर्ने माग राखेको छ । मंगलबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा केन्द्रका अध्यक्ष जगतबहादुर सिम्खडाले न्यूनतम पारिश्रमिकमा अविलम्ब पुनरावलोकन, योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐनको पूर्ण कार्यान्वयन तथा श्रमसम्बन्धी कानूनको संशोधनलायत विषयमा सरकार, रोजगारदाता र सरोकार भएकाहरूको ध्यानार्कषण गराएको छ ।

यी माग सम्बोधन नभए यही असार २६ गतेदेखि संयुक्त आन्दोलनमा जाने उहाँको भनाइ थियो । 'वर्तमान बजार मूल्य र परिवारको न्यूनतम जीवनस्तरलाई ध्यानमा राख्दा चार सदस्यीय परिवारको लागि मासिक खर्च ३० हजारदेखि ३५ हजारको हाराहारीमा पर्छ', उनले भने, 'वैज्ञानिक, तुलनात्मक तथा व्यवहारिक आधारमा श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक मासिक ३० हजार ४४३ तोकनुपर्छ ।'

अध्यक्षा सिम्खडाले पारिश्रमिक निर्धारणका लागि त्रिपक्षीय वार्तामा श्रमिकका प्रस्तावलाई गम्भीर रूपमा ग्रहण गर्ने सरकारसँग आग्रह गरे । सरकारले प्रत्येक दुई वर्षमा श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक पुनरावलोकन गर्नुपर्ने संवैधानिक दायित्व छ । पछिल्लो पटक

सरकारले विसं २०८० मा रु १७ हजार ३०० मासिक पारिश्रमिक तोकिएको थियो । पछिल्ला दुई वर्षमा मुद्रास्फीति, उपभोग्य वस्तुको मूल्यवृद्धि, आवास तथा स्वास्थ्य सेवाको खर्च बढेसँगै श्रमिकको जीवनस्तर प्रभावित भएको केन्द्रले जनाएको हो ।

केन्द्रले श्रमसम्बन्धी ऐन नियममा समयसापेक्ष सुधार र संशोधन गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनलगायत १५ बुँदे माग राखेको छ । 'यदि त्रिपक्षीय बैठकमा सकारात्मक निर्णय भएन भने आगामी दिनमा चरणबद्ध संघर्षका कार्यक्रम घोषणा गर्नेछौं', अध्यक्ष सिम्खडाले भने, 'काठमाडौँसँगै सातै प्रदेशमा संयुक्त प्रदर्शन र ज्ञापनपत्र पेस गर्ने कार्यक्रम छ । औद्योगिक करिडोरमा श्रमिक च्याली र सभा गर्नेछौं ।'

श्रम प्रशासनमा सुधार र सुदृढीकरण गर्दै, श्रम ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार श्रम निरीक्षण प्रणाली, श्रम 'अडिट', कार्यस्थलमा व्यवसायजन्य स्वास्थ्य र सुरक्षा समिति एवं श्रमसम्बन्ध समिति

गठनलगायत कामहरू प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नुपर्ने केन्द्रको माग छ ।

यस्तै, नेपालको संविधानले मौलिक हकका रूपमा संगठन गर्न पाउने, सामूहिक सौदाबाजी, उचित श्रम अभ्यास र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा अधिकारको व्यवस्था गरेकामा सर्वोच्च अदालतले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा श्रम ऐन लागू नहुने भनि हालै गरेको निर्णयका सन्दर्भमा सबै श्रमिकका लागि श्रम ऐन लागू हुने कानुनी व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पहल गर्नुपर्ने केन्द्रको माग छ । यस्तै, ठेकेदारी प्रथामार्फत् कानुनविपरीत श्रमिक आपूर्ति गर्ने कार्यलाई रोकन तत्काल त्रिपक्षीय संयन्त्र बनाई श्रम बजारको नियमन गर्नुपर्ने अध्यक्ष सिम्खडाले बताए । केन्द्रले सामाजिक सुरक्षा कोषको सञ्चालक समितिमा त्रिपक्षीय रूपमा भरपर्दो प्रतिनिधित्वको मर्म विपरीत भएको मनोनयन तत्काल सच्याउनसमेत सरकारको ध्यानार्कषण गराएको छ ।

'हेमबहादुर मल्ल सम्मान २०८०' पूर्वप्रधानन्यायाधीश श्रेष्ठलाई प्रदान गरिने

काठमाडौँ/मस- नेपाल जन-प्रशासन संघ र साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसनको संयुक्त आयोजनामा प्रदान गरिँदै आएको 'हेमबहादुर मल्ल सम्मान' यस वर्ष पूर्व प्रधान न्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठलाई प्रदान गरिने भएको छ । न्यायिक नेतृत्व, संस्थागत विकास र संक्रमणकालीन न्याय प्रणालीमा पुर्‍याएको विशेष योगदानको उच्च कदर गर्दै श्रेष्ठलाई सम्मान गर्न लागिएको हो ।

असार २६ गते बिहीबार विशेष समारोहबीच दुई लाख नगद राशी सहित सो सम्मान

गरिने साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसनका अध्यक्ष पदिलाल श्रेष्ठले बताए । पूर्व प्रधान न्यायाधीश श्रेष्ठले कानून र राजनीतिशास्त्रमा औपचारिक शिक्षा प्राप्त गरी जिल्ला पुनरावेदन र सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश हुँदै २५औँ प्रधान न्यायाधीश बनेका थिए । संक्रमणकालीन न्याय, समावेशी लोकतन्त्र र वातावरण समन्वयायका सवालमा उनका विचार, अडान र फैसलाहरूको ऐतिहासिक भूमिका लगायतको विशिष्ट योगदानको कदरस्वरूप

लोक सेवा आयोगका पूर्व अध्यक्ष उमेश मैनालीको संयोजकत्वमा गठित छनौट समितिले श्रेष्ठलाई छनोट गरेको हो । ख्यातीप्राप्त प्रशासक एवं व्यवस्थापक स्वर्गीय हेमबहादुर मल्लले साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसनको नेतृत्व तहमा रही सार्वजनिक वितरण, सेवा र व्यवस्थापनमा दिएको योगदानको कदर गर्दै उनको सम्मानमा साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसन लिमिटेडको सौजन्यमा हेमबहादुर मल्ल सम्मान २०५७ सालमा स्थापना भएको हो ।